

LR Vyriausybei
LR Aplinkos ministerijai
LR Energetikos ministerijai
LR Susisiekimo ministerijai
LR Seimo nariams
LR Prezidentui

ATVIRAS LAIŠKAS

2023 m. gruodžio 13 d.

115 Lietuvos įmonių ir organizacijų, susibūrusių į iniciatyvą „41% mažiau naftos“, atviru laišku kreipiasi į politikos formuotojus ir atsakingas šalies institucijas su raginimu palaikyti įstatymų projektus, kuriais būtų įtvirtintas konkretus tikslas – **41% sumažinti naftos produktų vartojimą iki 2030 m., palyginus su 2021 m. lygiu. Reikšmingas naftos produktų vartojimo sumažinimas padėtų Lietuvai sustiprinti energetinę nepriklausomybę ir prisidėtų kovoje prieš klimato krizę.**

Džiaugiamės, kad šiemet LR Seimas aiškiai išreiškė politinę valią ir didele balsų dauguma (93 – „už“, 2 – „susilaikė“, 0 – „prieš“) po pateikimo pritarė LR Alternatyviųjų degalų ir LR Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymų projektams, o galutinis jų priėmimas numatytas artimiausioje pavasario sesijoje. Tikimės, kad iki to laiko Vyriausybė pavirtins teigiamą išvadą minėtiems įstatymų projektams.

„41% mažiau naftos“ [manifestą](#) pasirašiusių organizacijų įsitikinimu, konkretų naftos produktų mažinimo tikslą būtina fiksuoti įstatymuose, kaip tai yra padaryta su daugeliu Lietuvos energetinei nepriklausomybei svarbių tikslų. Įpareigojantis degalų mažinimo tikslas įstatymo lygmenyje mobilizuotų politikus ir investuotojus skubiai priimti reikiamus sprendimus, vedančius į realų naftos produktų naudojimo mažinimą, neprarandant konkurencingumo ir veiksmingai prisidedant prie klimato krizės sprendimo. Kitu atveju, viešieji finansai, kurie galėtų paspartinti transporto dekarbonizaciją, bus panaudoti baudoms už klimato įsipareigojimų neįgyvendinimą sumokėti.

Naftos kiekio mažinimas padės kovoje su klimato kaita

Svarbu pabrėžti, kad Europos Sąjunga (ES) iki 2030 metų yra užsibrėžusi sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijas 55% iki 2030 m. lyginant su 1990 m. Tam Lietuva savo Klimato kaitos darbotvarkėje yra įsipareigojusi sumažinti ŠESD bent 30% lyginant su 2005 m., tačiau **Lietuvos transporte sektoriuje ŠESD emisijos ligšiol išaugo net 46%**, kai energetikoje ar pramonėje per šį laiką emisijos mažėjo atitinkamai 31,5% ir 21,4%. Nepasiekus ŠESD tikslų Lietuvai gali tekti mokėti šimtamilijonines baudas ES dėl nustatytų įsipareigojimų nevykdymo.

Lietuvoje atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) dalis transporte vos viršija 5%, pagal šį rodiklį lenkiame tik kelias ES valstybes. Beje, naujoji Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyva (REDIII) įpareigoja ES šalis pasiekti 29% AEI dalį transporte – žvelgiant į dabartinį progresą ir nesant konkretaus tikslo mažinti naftos degalų naudojimą, pasiekti direktyvos reikalavimus Lietuvai bus ypač sunku.

Naftos degalai Lietuvoje sudaro beveik 95% visos transporte sunaudojamos energijos. Pernelyg didelė sektoriaus priklausomybė nuo naftos degalų yra opi problema, kurią reikia spręsti įvairiomis priemonėmis – pradedant AEI skatinimu (elektromobiliai, biometanas, antros kartos biodegalai, žaliasis vandenilis) ir baigiant tokiomis priemonėmis, kaip viešojo transporto, kelionių traukiniais ir darnaus judumo propagavimas.

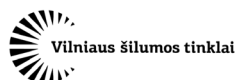
Verslas jau imasi sprendimų, pats laikas – valstybei

Prie „41% mažiau naftos“ iniciatyvos prisijungė daug verslo įmonių, kurios įgyvendindamos tvarios veiklos strategijas, jau ir dabar savarankiškai dekarbonizuoja savo transportą. Investicijos į žaliuosius transporto sprendimus daug kainuoja, o tai mažina tvarių įmonių konkurencingumą prieš įmones, kurios nieko nedaro. Būtent dėl šios priežasties, valstybė privalo sukurti tokią reguliacinę aplinką, kuri skatintų verslą „žalinti“ savo transportą. Įstatymuose įrašytas 41% naftos degalų mažinimo tikslas tam labai padėtų.

„41% mažiau naftos“ iniciatyva kilo „iš apačios“, t.y. įmonės ir organizacijos pačios suprato, kad privalo imtis atsakomybės mažinti iškastinio kuro naudojimą ir taip prisidėti prie svarbių valstybei tikslų įgyvendinimo – energetinės nepriklausomybės stiprinimo ir klimato krizės sprendimo.

Dabar tikimės, kad atsakomybę prisiims Lietuvos politikos formuotojai ir valdžios institucijos. **Bendrų pastangų ir sutarimo dėka galime pasiekti ambicingą tikslą – galutinai išsivaduoti iš iškastinio kuro nelaisvės ir plėtoti tvarią atsinaujinančią energetiką.**

Atvirą laišką pasirašiusios įmonės ir organizacijos:

TREVIO

ELDRIVE

BUSNEX

**energy
ADVICE**

**Linea
Ignis**

Biomotorai
Waste2Biofuels

JONAVOS AUTOBUSAI

JAP

Telepartner

Uždaroji akcinė bendrovė
Marjampolės autobusų parkas

FIMKONA

**BU Ignalinos
butų ūkis**

**UAB "Širvintų autobusų
parkas"**

**Pasvalio
autobusų parkas**

**NAUJOSIOS AKMENĖS
autobusų
parkas**
Uždaroji akcinė bendrovė

energija

HODA
PLASTIC INJECTION MOULDING

ADIA

LUKŠIU
ŽEMĖS ŪKIO BENDROVĖ

**Saulėtekio
Tech Parkas**

RAPSOILA
RENEWABLE BIODIESEL

ALTAS AUTO

exergio

Fusebox
.energy

VEHO

Energijos baterijos

**PASVALIO
AGROCHEMIJA**

SOLIPOINT
Solar Carports

**TD
BAL
TIC**

**Ateities
ekosistemos**

InTechCentras
Established by LINPIRA

VATZGA

TRANSTIKA
Uždaroji akcinė bendrovė

**salonas
figaro**

SCENER

**KOOPERATYVAS
MŪŠOS
ARUODAI**

AUTODILER

**VILNIAUS
APSVIEITMAS**

LEGIO

STUART EV

Venipak

ThermalPro
Creating Partners-chain

**Inbalance
grid**

EV trade

BAP
BIRŽŲ AUTOBUSŲ PARKAS

BIOKONA

ŽŪB "Ivasta"

AUTO CAPITAL

UAB "EKO TERMO"

evecon

 Straterra

"Infra MVP"

GRINTECO

UAB "Kvantus"

ŽŪB "Savarina"

ŽŪB "Jučių aruodas"

UAB "Eko vek"

UAB "Hidrogreen"

UAB "Vaitupė"